

„A diplomácia és a nemzetközi kapcsolatok ápolása, építése igen komoly szakértelmet igényel”

Interjú Bába Ivánnal, a Diplomáciai Lexikon főszerkesztőjével

“Diplomacy and cultivating international relationships require serious expertise”

Interview with Iván Bába, Editor-in-Chief of the Dictionary of Diplomacy

A magyar könyvkiadásban egyedülálló kézikönyv született a diplomácia és a nemzetközi kapcsolatok témakörében. A Diplomáciai Lexikon a szakmabelieknek, a diplomata pályára készülőknek és az érdeklődő olvasó számára is egyaránt informatív és olvasmányos. Az eddig hiánypótló kötet megalkotásáról Bába Ivánt, a lexikon és egyben kézikönyv szakmai főszerkesztőjét kérdeztük, aki maga is több évtizedes tapasztalattal rendelkezik a diplomácia és a külügyi igazgatás területén.

■ A több mint 700 oldalas Diplomáciai Lexikon 12 fejezetre tagolódik, melyekben a diplomácia és a nemzetközi kapcsolatok különböző ágainak rendszere található tudományos, mégis közérthető és olvasmányos formában. Milyen koncepció alapján építette fel a kötetet?

– A Diplomáciai Lexikon egyszerre lexikon és kézikönyv. Alcíme: A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. A gondolat, hogy készítsünk diplomáciai lexikont, Sáringer János történésztől származott, aki a kötet

adminisztratív főszerkesztője lett. Az első száz címszó áttekintése után azonnal kitűnt, hogy a szakterület, amelyről beszélgetünk, hatalmas és sokrétű, nem lehet csak egyszerű alfabetikus rendbe rakott szócikkkel lefedni. Vagyis: a szócikkek számát jelentősen meg kell növelni, az anyagot pedig tagolni kell. Így született meg az az elképzelés, hogy készüljön egy olyan kiadvány, amely egyszerre kézikönyv és lexikon. Kézikönyv, mert 12 fejezetre tagolódik, melyek az alábbiak: Diplomáciai kapcsolatok, Nemzetközi jog, nemzetközi szervezetek, Külügyi igazgatás, Konzuli igazgatás, Európai Unió, Biztonságpolitika, Nemzetközi gazdasági kapcsolatok, Kulturális diplomácia, Nemzetközi sportkapcsolatok, Protokoll, Magyarország külügyminiszterei, Magyar diplomaták. Az egyes fejezeteken belül pedig a szócikkek – a lexikonkészítés szabályainak megfelelően – alfabetikus rendbe vannak sorolva. A kötet elején valamennyi szócikk címszava szoros ábécérendben szerepel – utalással arra a fejezetre, ahol a szócikk megtalálható. A lexikon terjedelme 1 850 000 leütés, vagyis több mint 46 szerzői ív. Az Éghajlat Kiadó gondozásában jelent meg szép nyomtatott változatban, valamint PDF-

A unique handbook of Hungarian publishing was written in the fields of diplomacy and international relations. The Dictionary of Diplomacy is informative and good reading for professionals, candidates for the diplomatic career and readers interested in the topic. Iván Bába, professional editor of the dictionary and handbook was asked about the writing of this book which would fill a niche, as he also has decades of experience in the fields of diplomacy and foreign administration.

■ The Dictionary of Diplomacy with over 700 pages have 12 chapters, in which system of various fields in diplomacy and international relations are discussed in a scientific, but comprehensible and readable way. What was the basic concept of the book?

– The Dictionary of Diplomacy is a dictionary and a handbook at the same time. Its subtitle is: Handbook of International Relations. The idea to write a dictionary of diplomacy came from historian János Sáringer, who became the administrative editor-in-chief of the book. Having read through the

file formátumban is létezik. Az utóbbi bárki számára ingyen elérhető az OSZK vonatkozó honlapján.

■ **Mintegy 50 szerző működött közre. Kik kaphattak felkérést a publikálásra?**

– A kötet végén található a Névjegyek című fejezet. Itt szerepelnek hetvenhárman, azok a személyek, akik valamilyen – szerkesztői, témafelelős, szerzői vagy szaklektor – minőségben részt vettek a lexikon megalkotásában. A kötet létrehozását eldöntő szerkesztőbizottság – Martonyi János volt külügyminiszter elnöklésével – megbízására választottuk ki a tizenkét témavezetőt. Ők szabadon választhatták meg munkatársaik, akiket felkértek a szócikkek megírására. Volt olyan témavezető, aki maga írta meg az egész fejezetet, volt olyan, aki sok munkatárssal dolgozott. A szerzők túlnyomó többsége jelentős közigazgatási, külügyi igazgatási és diplomáciai gyakorlattal is rendelkezik, vagy egyetemi oktatók, a téma jeles szakemberei. Minden munkatársunk nehéz munkát végzett, mert egy szócikk korlátozott terjedelmében egy-egy témát definíciószerűen megírni – jelentős szaktudást, lényeglátást és precizitást igényel.

■ **Mekkora időszakot ölelt fel ennek a nagy jelentőségű munkának az összeállítása?**

– A lexikonkészítés gondolata 2016 tavaszán merült fel. Néhány hét alatt elkészült a módszertani alapvetés, döntés született a finanszírozásáról, majd elkezdődött a munka. Mindent összevéve a lexikon, amely a Külgazdasági és Külügyminisztérium anyagi támogatásával készült el, kétévnnyi szorgos munka eredménye.

■ **Pályája során széles körű tapasztalatokra tett szert az államigazgatás és a diplomácia világában. Egyebek mellett volt államtitkár és nagykövet, illetve a könyvkiadás, szerkesztés is közel áll önhöz. Ezeket a tapasztalatokat miként tudta hasznosítani a lexikon szerkesztésekor?**

– Ez valóban kettős feladat volt. Egyrészt a könyv tartalmát kellett viszonylag pontosan és strukturáltan meghatározni, másrészt úgy megformálni, hogy használható, könnyen forgatható kiadvány legyen. Mintegy huszonöt évig foglalkoztam hivatásszerűen diplomáciával, külügyi igazgatással. A közvélekedésben eléggé elterjedt az a tévképzet, hogy a diplomata eszik, iszik, utazik, egyszóval jól él,

first 100 entries it immediately turned out that the field, which we were writing about, is huge and manifold, so it cannot be covered by simple entries in alphabetical order. So the number of entries had to be increased significantly, and the text had to be divided into chapters. That is how we had the idea to make a dictionary and a handbook in one. It is a handbook, because it is divided into 12 chapters, which are the following: Diplomatic Relations, International Law and International Organisations, Foreign Affairs Administration, Consular Administration, European Union, Security Policy, International Relations of Economy, Cultural Diplomacy, International Relations of Sports, Protocol, Hungary's Ministers of Foreign Affairs, Hungarian Diplomats. In the chapters there are entries – according to the rules of dictionaries – in alphabetical order. At the beginning of the book all entries are listed in alphabetical order with reference to the chapter in which they can be found. The book contains 1,850,000 characters, so it is more than 46 printing sheets. The book was published by Éghajlat Publishing House in a beautifully printed version, and there is also a PDF file available. The latter can be downloaded by anyone from the website of the National Széchenyi Library.

■ **Some 50 authors wrote the book. Who were asked to be a part of it?**

– At the end of the book there is a chapter entitled Register. There are 73 people

listed, who in some way or another participated in the making of the dictionary: editors, topic rapporteurs, author or professional lecturers. The editorial staff, who decided to publish the book was chaired by János Martonyi, former Minister of Foreign Affairs. He commissioned us to choose the 12 supervisors. They were free to choose their fellow workers, who they asked to write the entries. There were supervisors, who wrote the whole chapter alone, others chose many fellow workers. Most of the authors had significant experience of public administration, foreign affairs administration and diplomacy, and there were university professors, acknowledged experts of the fields. Everybody did hard work, because to write the definition of a topic in the limited content of an entry requires serious expertise, to-the-point approach and accuracy.

■ **How long did it take to do such a great work of significance?**

– The idea to write a dictionary came up in spring 2016. The methodology basis was made in a few weeks, a decision was made about the financial support, and then the work began. All in all the dictionary, which was financed by the Ministry of Foreign Affairs and Trade was made in two years of hard work.

■ **During Your career You have gained a lot of experience in the world of public administration and diplomacy.**

de a munkájának csekély látható eredménye van. A kötet azt kívánja megmutatni az érdeklődő olvasónak, hogy a diplomácia és a nemzetközi kapcsolatok ápolása, építése igen komoly szakértelmet igényel – a hazai és nemzetközi jogtól a biztonság- és kultúrpolitikán

Among others You were a state secretary and an ambassador, and publishing or editing books are also in Your line. How could You use these experiences while editing the dictionary?

– It was a double task, indeed. On one hand I had to define the contents of a boom relatively accurately and in a structured way. On the other hand, it had to be made in a way, that it would be an easy to use publication. I did professional diplomacy and foreign affairs administration for about 25 years. In public belief there is a misconception, that diplomats eat, drink, travel – so they have a good life, but there is not much achievement to be seen by their work. This book will reveal to the readers who are interested, that diplomacy and cultivating or building international relations requires significant expertise from domestic and international law through security and cultural policy to protocol. It is not fun or just a game, but a serious profession, which those, who choose this mission will have to learn. In terms of books, we had to solve the problem how to handle such a mass of material relatively easily. How can one write an entry not longer than 1,000-1,200 characters to cover a topic and make it a good read? On the other hand it was a hard editorial task to supervise the overlaps. Although, we tried to define the topics and

át a protokollig. Ez nem szórakozás és játék, hanem komoly szakma, amit meg kell tanulnia annak, aki ezt a küldetést választja. Könyvészeti szempontból a hatalmas anyag kezelhetőségének feladatát kellett megoldani. Hogyan lehet úgy megírni egy ezer-ezerkét-száz leütésnél nem hosszabb szócikket, hogy egy-egy komoly téma lényege benne legyen és még olvasmányos is maradjon. Másrészt nehéz szerkesztői feladat volt az átfedések kezelése. Bár igyekeztünk pontosan elhatárolni az egyes témaköröket, fejezeteket, néhány szócikk témája szükségszerűen átfedésbe került egy másik fejezet hasonló szócikkének tartalmával. Az élet mindig gazdagabb, mint a szabályok rendszere.

■ A hiánypótló kiadvány bizonyára a nemzetközi kapcsolatok iránt érdeklődőknek, az egyetemi hallgatóknak és a gyakorló szakemberek számára is hasznos és kedvelt kézikönyv lesz. Kiknek ajánlaná a kötetet? Milyen visszajelzések érkeztek eddig szakmai részről?

– A lexikon előszavában található az ajánlás, amelyben megfogalmazzuk, hogy kinek

chapters accurately, the topics of some entries would necessarily overlap with the contents of a similar entry in another chapter. Life is always richer than the system of rules.

■ This book filling a niche must be a useful and popular for people interested in international relations, for students and experts working in this field. Who would You recommend this book to? What feedback have You had from the professionals so far?

– In the foreword of the dictionary there is the dedication, in which we set who we recommend the book to. Well, this book could be useful to anyone interested in international relations and diplomacy. No previous experience is needed, the entries are comprehensible for anybody with secondary education. Yet, due to professionalism and professional accuracy, the dictionary can also be used as a handbook by those, whose career is in

is ajánljuk. Nos, a könyvet haszonnal forgathatja bárki, aki érdeklődik a nemzetközi kapcsolatok és a diplomácia iránt. Nem kell hozzá különös előképzettség, a szócikkeket minden középfokú műveltséggel rendelkező olvasó megértheti. Ugyanakkor – a szakszerűség és szakmai alaposág miatt – a lexikon kézikönyvként is szolgálhat azok számára, akik hivatásukként foglalkoznak a nemzetközi kapcsolatokkal, valamint mindazoknak, akik erre készülnek, vagyis a diákoknak. A szakma csak most kezdi fölfedezni, az eddigi visszajelzések jók.

■ A hivatalos könyvbemutatót július 16-án tartották a Külügyi és Külgazdasági Intézetben. Terveznek-e még a jövőben máshol is hasonló szakmai bemutatót?

– Két szakmai bemutatónk időpontját egyeztetjük jelenleg. Az egyik szeptember végén, október elején lesz a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen, a másik Szegeden valamelyik egyetemi vagy akadémiai intézményben.

Végh Nóra Judit

international diplomacy and those students, who would like to have this career later. Professionals are just beginning to discover it, but the feedback has been very good so far.

■ The official book launch was held on 16th July at the Institute of Foreign Affairs and Trade. Are You planning to have similar professional book launches in the near future?

– Currently we are arranging the dates of two professional launches. One will be at the end of September, or the beginning of October at the National University of Public Service, and the other will be in Szeged in an academic institution.

